

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра суспільних наук

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВОЗНАВСТВА

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для студентів заочної форми навчання
з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»

Черкаси – 2018

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол № 2 від 27.08.2018 р.)

Горенко Л. М.

Актуальні проблеми державознавства [Методичні вказівки до виконання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти «магістр» в галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 – «Право»]/ Л. М. Горенко. – Черкаси : ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2018. – 13 с.

У методичних вказівках викладені навчально-методичні матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Актуальні проблеми державознавства» для студентів заочної форми навчання з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти «магістр» в галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 – «Право».

© Черкаський інститут пожежної
безпеки імені Героїв Чорнобиля,
2018

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.....	4
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	5
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ..	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	9
ДОДАТКИ.....	14

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми державознавства» адресовано для студентів заочної форми навчання з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти «магістр» в галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 – «Право».

Представлений посібник складається з трьох розділів, списку рекомендованої літератури та додатків. У посібнику викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Актуальні проблеми державознавства», подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи студента, вимог до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, теоретичних питань для виконання контрольної роботи.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи студента, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як студенти засвоїли знання з філософії.

Кожен варіант контрольної роботи містить два питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення окремих аспектів тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої мисленнєвої діяльності студентів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Головною метою самостійної роботи студента є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи студента є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого студента можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло

бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студентів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

Самостійному вивченню студентами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи студента, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Актуальні проблеми державознавства».

Контрольну роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 × 297мм), виконують рукописним, машинописним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом на одному боці аркуша білого паперу.

При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8 мм. (кегель 14).

Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 15 мм. Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути такого ж кольору, як і основний текст.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, факультету, предмету, що вивчається, шифр залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові студента (Додаток А).

Під час виконання роботи необхідно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретними, написані державною мовою, акуратно оформлені.

У тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на літературні джерела, перелік яких наводиться у списку використаної літератури. У список літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання.

Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті роботи чи алфавітному порядку. Посилання в тексті на джерела слід зазначати у квадратних дужках, порядковий номер джерела визначається згідно із списком літератури.

У кінці роботи необхідно вказати перелік використаної літератури. Зразок правил оформлення бібліографічного опису літератури наведений у додатку Б.

Виконана робота направляється у відділення заочного навчання на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань студентів з дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Контрольна робота з дисципліни «Актуальні проблеми державознавства» складається з двох теоретичних питань.

Обов'язковими вимогами до теоретичних завдань є: повна відповідь на питання; посилання на літературні джерела та їхній список.

Контрольна робота оцінюється: «зарахована», «не зарахована». У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Отримавши незараховану контрольну роботу, студент зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та

доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її у відділення заочного навчання.

Студенти, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Вибір варіанту.

Варіант контрольної роботи визначається за двома останніми цифрами залікової книжки студента, у відповідності з таблицею 1. Наприклад, номер залікової книжки 10045. Отже, варіант контрольної роботи – 45. За таблицею 1 визначаємо номери питань вказаного варіанту – 6, 26.

Таблиця 1

Таблиця вибору завдань

	Остання цифра шифру залікової книжки									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
1	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
2	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
3	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
4	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
5	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
6	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
7	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
8	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
9	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Сучасні підходи до праводержавознавства.
2. Проблеми предмета та метода теорії держави
3. Відбиття процесу походження держави у різних теоріях та вченнях.
4. Проблеми визначення поняття держави і встановлення її основних ознак.
5. Проблеми підвищення ефективності функціонування державного апарату.
6. Теоретичні та методологічні питання вивчення форм держави.
7. Правова держава і громадське суспільство: сучасні підходи.
8. Походження, сутність, ознаки, типи, форми, функції держави.
9. Механізми, основні закономірності і фактори розвитку держави.
10. Інститути держави.
11. Основні підходи до визначення сутності держави.
12. Соціальне призначення держави.

13. Причини, шляхи зародження і виникнення держави.
14. Теорії походження держави.
15. Основні погляди на сутність держави.
16. Соціальний характер держави. Основні теорії.
17. Визначення національних особливостей певної держави.
18. Поняття «ознака держави», «елемент держави», «атрибут держави», «символ держави».
19. Соціальна сутність держави.
20. Соціальна призначеність та цінність держави.
21. Інтерпретації феномену держави.
22. Сучасні держави і правові системи світу.
23. Глобалізація як історичний процес.
24. Порівняльне державознавство.
25. Походження, сутність, ознаки, типи, форми, функції держави.
26. Механізми, основні закономірності і фактори розвитку держави.
27. Інститути держави.
28. Основні підходи до визначення сутності держави.
29. Соціальне призначення держави.
30. Причини, шляхи зародження і виникнення держави.
31. Теорії походження держави.
32. Основні погляди на сутність держави.
33. Соціальний характер держави. Основні теорії.
34. Визначення національних особливостей певної держави.
35. Поняття «ознака держави», «елемент держави», «атрибут держави», «символ держави».
36. Соціальна сутність держави.
37. Соціальна призначеність та цінність держави.
38. Інтерпретації феномену держави.
39. Сучасні держави і правові системи світу.
40. Глобалізація як історичний процес.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України. – К.: Преса України, 1997.
2. Наказ МНС України від 24.01.05 р. № 40 “Концепція соціального і гуманітарного розвитку Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій”.
3. Наказ МНС України від 06.03.2008 року № 177 “Про затвердження Настанови з організації соціально-гуманітарної роботи з особами рядового і начальницького складу та працівників органів і підрозділів цивільного захисту”.
4. Наказ ДСНС України від 30.07.2013 року № 495 “Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в Державній службі України з надзвичайних ситуацій”.
5. Указ Президента України від 16 січня 2013 року №20/2013 “Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій”/
6. “Положення про організацію наукової та науково-технічної діяльності курсантів, студентів та слухачів Академії пожежної безпеки ім. Героїв Чорнобиля МНС України”, рішення Вченої ради академії від 14.05.2010 року № 8.

Підручники та навчальні посібники

1. Конституція України. — К., 1996.
2. Алексеев С.С. Теория права. — М., 1995. — 668 с.
3. Ведерніков Юрій Анатолійович, Папірна Алла Віталіївна. Теорія держави і права: навч. посібник. — К.: Знання, 2008. — 333с.
4. Венгеров А.Б. Теория государства и права: Учебник для юридических вузов.- М.: Новый Юрист, 1998. — 624 с.
5. Глущенко В.В. Теория государства и права: системно-управленческий подход. Г. Железнодорожный, Моск. обл.: ООО НПЦ «Крылья», 2000. — 416 с.
6. Гусарев С.Д., Олійник Ю.А., Слюсаренко О.Л. Основи загальної теорії держави і права. - К., 1998. — 540 с.
7. Гусарев С.Д., Олійник А.Ю., Слюсаренко О.Л., Загальна теорія держави і права. (Терміни, визначення, елементи змісту) Навчальний посібник. К — 1998. — 237 с.
8. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів]/ За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченка, О.В. Петришина. — Харків: Право, 2002. — 432 с.
9. Загальна теорія держави та права / За ред. В.В. Копейчикова. — К., 1997. — 356 с.
10. Зайчук О. В., Заєць А. П., Журавський В. С., Копиленко О. Л., Оніщенко Н. М. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / О.В. Зайчук (ред.), Н.М. Оніщенко (ред.). — 2-ге вид., переробл. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 688с.
11. Кельман М.С., Мурашин О.Г., Хома Н.Л. Загальна теорія держави та права: підручник. — Львів: "Новий світ", 2003. — 584 с.
12. Колодій А.М., Копейчиков В.В., Лисенков С.А., Пастухов В.П., Сумін В.О., Тихомиров О.Д. "Теорія держави і права".- К.: Юрінформ, 1995р.- 425 с.
13. Котюк В.О. Теорія права: курс лекцій: навч. пос. для юрид. фак. вузів.- К.: Вен турі, 1996.- 208 с.
14. Лазарев В.В., Липень С.В. Теория государства и права. — М., 1998. - 464 с.
15. Лившиц Р.З. Теория права. Учебник. - М., 1994. с. 530
16. Общая теория права и государства: Учебник/ Под ред.В.В. Лазарева.- 3 – е изд; перераб. и доп.- М.: Юристь, 2001. — 520 с.
17. Скакун О.Ф. Теория государства и права. - Х., 2000. — 642 с.
18. Сурилов А.В. Теория государства и права: Учеб. пос.- К.: Одеса: Выш. шк.- 1989.- 439 с.
19. Теория государства и права /Под. ред. Н.И. Матузова и А.В. Малько. — М., 1999. с. 480
20. Теория государства и права. Учебник для юридических вузов и факультетов. Под ред. В.М. Корельского и В.Д. Перевалова. — М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА-М, 1998. — 570 с.
21. Хропанюк В.Н. Теория государства и права: Учебное пособие для высших учебных заведений /Под ред. проф. В.Г.Стрекозова. - М., 1993. — 574 с.

Монографії

22. Авер'янов В. Організація виконавчої влади: необхідність усунення внутрішніх суперечностей// Право України. — 2009. - № 5. — С. 30-35.
23. Алексеев С.С. Право: азбука — теория — философия: Опыт комплексного исследования. — М.: «Статут», 1999. — 712 с.
24. Баранов В.М. Истинность норм советского права. Проблемы теории и практики.- Саратов.-1989.- 400 с.
25. Борщевський І.В. Право в системі соціальних норм / І.В. Борщевський// Вісник Одеського державного університету. — 2008. - № 13/9. — С. 5-13.
26. Воронов М.М. Правові акти законодавчої влади в Україні. Автореферат дисертації

- на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Харків.1997.
27. Вступ до теорії правових систем / За заг. ред. О.В. Зайчука, Н.М.Оніщенко. – К.: Юридична думка, 2006. – 432 с.
 28. Георгій Андрузський. Начерки конституції республіки (1850)//История политических и правовых учений. Хрестоматия. Составитель и общая редакция Г.Г.Демиденко.- Харьков.-1999.-1078с.
 29. Головатий С. Верховенство права, або ж Правовладдя: вкотре про доктринальні манівці вітчизняної науки. – Право України. – 2010. – №5. - С. 64-75.
 30. Дудар С.К. Посилення законодавчої функції Верховної Ради України як один із центральних напрямків становлення та розвитку українського парламентаризму//Парламентська реформа: теорія та практика. Збірник наукових праць Інституту законодавства Верховної Ради України. Київ.- 2001.- 288с.
 31. Кистяковский Б. Социальные науки и право// История политических и правовых учений. Хрестоматия. Составитель и общая редакция Г.Г.Демиденко.- Харьков.-1999.-1078с.
 32. Лисенков С.Л., Ю.І.Крегул. Різноманіття підходів до право розуміння: передумови і значення.// Вдосконалення законодавства України в сучасних умовах. Збірник наукових статей Інституту законодавства Верховної Ради України.- Київ.- 1996.- С.48.
 33. Мацюк А.Р., П.Ф. Мартиненко, Є.А.Тихонова, А.П.Заєць. Правнича природа законодавчих актів і методичні та практичні аспекти законотворчого процесу// Вдосконалення законодавства України в сучасних умовах. Збірник наукових статей Інституту законодавства Верховної Ради України. - Київ. - 1996.- с.- С.78-79.
 34. Мицкевич А.В. Правотворчество в СССР.-Москва.-1974.- 312с..
 35. Назаренко Є.В. Пріоритетність загально визнаних принципів і норм міжнародного права – принцип правової реформи в Україні//Законодавство України та міжнародне право (проблеми гармонізації). Збірник наукових праць Інституту законодавства Верховної Ради України. - Київ.-1998.- с..
 36. Назаренко Є.В. Пріоритетність загально визнаних принципів і норм міжнародного права – принцип правової реформи в Україні//Законодавство України та міжнародне право (проблеми гармонізації). Збірник наукових праць Інституту законодавства Верховної Ради України. - Київ.-1998.- 54с..
 37. Нерсисянц В.С. Право в системе социальной регуляции. – М., 1986., 216 с.
 38. Петражицкий Л. Теория права и государства в связи с теорией нравственности (1907)//История политических и правовых учений. Хрестоматия. Составитель и общая редакция Г.Г.Демиденко.- Харьков.-1999.-1078с.
 39. Петришин О. Верховенство права в системі правового регулювання суспільних відносин//Право України. – 2010. – №3.- С. 24-35.
 40. Платон. Государство//История политических и правовых учений. Хрестоматия. Составитель и общая редакция Г.Г.Демиденко.- Харьков.-1999.-1078с.
 41. Поленина С.В. Рациональная модель структуры законодательства и выбор вида и формы нормативного акта// Научные основы советского правотворчества. - Москва.-1981.- 314с.-С.157-158.
 42. Правова держава в контексті новітнього українського досвіду. Київ.1999.-248 с.- [80] А.Р.Мацюк, П.Ф. Мартиненко, Є.А.Тихонова, А.П.Заєць. Правнича природа законодавчих актів і методичні та практичні аспекти законотворчого процесу// Вдосконалення законодавства України в сучасних умовах. Збірник наукових статей Інституту законодавства Верховної Ради України. - Київ. - 1996.- с.- С.78-79.
 43. Радищев А.Н. Опыт о законодательстве (1790)//История политических и правовых учений. Хрестоматия. Составитель и общая редакция Г.Г.Демиденко.- Харьков.-1999.-1078с.- С.392.
 44. Світова класична думка про державу і право. Навч. Посібник/ Є.Ф. Безродний

- (керівник), Г.К. Ковальчук, О.С. Масний. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 400 с.
45. Селіванов В. Методологічні проблеми запровадження конституційних принципів “верховенства права” і “верховенства закону”. - Право України 1997, № 6.- С. 8.
 46. Сумський Д.О. Основи держави і права. – Київ. – 1999.- 289 с.
 47. Тертишник В. Забезпечення верховенства права та концептуальні проблеми гармонізації законотворчого процесу. – Право України. – 2010. – №12.- С. 74-79.
 48. Тимошенко В.І. Правова держава. Теоретично-історичне дослідження Київ, Наукова думка, Інститут держави і права.-1994. - 137 с.- С.66.
 49. Тимченко С.М., Бостан С.К., Легуша С.М. Актуальні проблеми теорії держави та права. Частина I. Актуальні проблеми теорії держави. – К., 2007. – 288 с.
 50. Тихонова Є.А. Методологічні основи побудови системи конституційного законодавства України. - Конституція України – основа подальшого розвитку законодавства. - Збірник наукових праць Інституту законодавства Верховної Ради України. - Київ.-1997.- с.-С.57.
 51. Томас Гоббс. Левиафан, или материя, форма и власть государства церковного и гражданского//История политических и правовых учений. Хрестоматия. Составитель и общая редакция Г.Г.Демиденко.- Харьков.-1999.-1078с.- С.192.
 52. Фігель М. В. Науковість у правотворчості як умова творення якісного правового закону//Наукові записки: Юридичні науки. – Т. 64. – 2007. – С. 98-101.
 53. Харченко Н.П. Поняття механізму держави, наукові пошуки теоретико-правової дефініції//Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки». Т. 20(59). – 2007. - № 2.ндрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. - К., 2006.

http://lib.prometeu.org/?sub_id=49

<http://lib.socio.msu.ru/>

http://mirslouvrei.com/content_soc/

<http://plib.ru/library/autor/6296.html>

<http://ua.wikipedia.org/>

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з актуальних проблем державознавства

Студента (ки) 2-го курсу
1 групи
Спеціальності ____ «__»
Іваненка І.І.
Шифр 879

м. Черкаси – 2018 рік

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ*1. Опис навчального посібника, підручника:*

- Болюбаш Я.Г. Вища освіта в Україні : [підруч.] / Я.Г. Болюбаш. – К. : Либідь, 2002. – 264 с.
- Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / [М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук та ін.]; за ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль, 2004. – 384 с.

2. Опис статті з журналу, газети.

- Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В.П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2004. – № 1. – С. 5–9.

3. Опис державних документів:

- Про вищу освіту: [закон України, 17.01.02 р., № 2984-III] // ВВРУ, 2002. – № 20. – С. 134.
- Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу: наказ МОН України від 20.10.2004 р. / МОН України. – К., 2004. – № 812.

4. Опис тез наукових конференцій:

- Бойченко А.П. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства / А.П. Бойченко // Сучасні тенденції освіти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 15-16 лист. 2012 р.). – Київ : Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2012. – С. 4–11.

5. Опис періодичного видання:

- Черних О.С. Вхідження України до загальноєвропейського простору вищої освіти / О.С. Черних // Вісник книжкової палати. – 2004. – № 5 (94). – С. 48–53.

6. Опис словників:

- Косар В.Б. Термінологічний словник / В.Б. Косар. – Х.: Прапор, 2008. – 530 с.

7. Опис авторефератів дисертацій:

- Вовчаста Н.Я. Організаційно-педагогічні умови професійної підготовки фахівців пожежно-рятувальної служби: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.пед.н.: спец. 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / Н.Я. Вовчаста. – Львів, 2010. – 25 с.

8. Електронні ресурси:

- Стратегія та сучасні тенденції розвитку університетської освіти України в контексті Європейського простору вищої освіти / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua/education/higher/bolpr/strateg.doc.